

Kuća-koliba, starinska, Zlatibor. (Iz zbirke fotografija Etnografskoga muzeja u Beogradu.)

PRIVATNI PROMICATELJI ETNOGRAFSKOGA MUZEJA U ZAGREBU.

Wissert Adolf, Zagreb: »ftiček« od pečenog tijesta (za Valentinovo).

Franjica pl. Tomić, muz. povjerenica, Zagreb: 1 željezna starinska kliješta za pravljenje hostija.

Irena Jambrišak, učiteljica ručnog rada, Zagreb: čipka na kuku (jabot) izrađena od aloeva vlakna (Kaštel Stari kraj Splita); prsluk muški od tamno-modrog sukna i crven-kapica (Kaštel Stari, kraj Splita); tkanica-pojas ženski (iz Bugarske).

Marin Somborac, profesor, Sisak: božično pecivo (iz Lovasa, kot. Vukovar): »buzdovan« »pletjenica«, »pletjenica s božurrom«, »kolač s ružom«, »kravlje sise« i »kobiline sise«.

Zlata Kovačević-Lopašić, Zagreb: 2 rukava seljačke ženske košulje i 1 bošča (krpa) (iz Varcar-Vakufa).

Marija Ljudevita Petranović, učiteljica, Delnice: pas (pravljen kod Kočevja?); kolenke (čarape) od bijele vune uvaljane.

Etnološki seminar univerziteta u Beogradu: 5 primjeraka »Uputstva za ispitivanje naroda i narodnog života«.

Dr. Adolf Mihalić, ban. savjetnik, Zagreb: Žuković: Die Slawen, ein Urvolk Europas. — Žunković: Die slawische Vorzeit.

Ivka Aleksander, supruga drž. nadodvjetnika i muz. povjerenica, Zagreb: pisanica od licitarskog tijesta ukrašena cvjetićima od šarenog sladora.

Ivan Gundrum, slikar, muz. povjerenik, Zagreb: 3 uskršne pisarnice iz Adlešiča (Belokranjska); vrč od kamenine (iz Moravske ili Slovačke).

Dr. Nikola Pečornik, odvjetnik, Varaždin: 1 drvena brava sa seljačke kljete iz okolice Cvetlina.

Irena Jambrišak, učiteljica ručnog rada, Zagreb: mali vrč i lončić od pečene gline. (Marmaros-Sziget.)

D. R. Radovanović, Zagreb: stare čipke na batiće.

Franko Petrić, Novi Sad: dvije kotarice pletene od divlje loze; dvije »knjižice« pletene od pšeničnog klasja (umjesto žetvenog vijenca) za ukras sobe; četkica (kist) od guščjega perja za mazanje pečenja.

Gradska općina, Vinkovci: starinski plug za okopavanje kukuruza.

Pučka škola u Koritni (kot. Đakovo; posredovanjem učitelja V. Fogadića): uskrсна šarena jaja.

Pučka škola u Donjem Vidovcu (Medumurje), posredovanjem ravn. učit. J. Korelića i učit. F. Geberte: uskrсна šarena jaja.

Irena Jambrišak, učiteljica ručnog rada, Zagreb: Maramica (peškir) iz Bosne; komad zlatnog veziva iz Rumunjske.

Ženka Frangeš, Zagreb: 2 bronsane narukvice iz prehist. doba (iz sjv. Dalmacije), 1 pregaču iz Kijeva (Dalmacija), 1 rukopis pjesama od Kola iz Gradišta (Slavonija).

O. Serafin, vladika, Štíp: 1 šareno uskršno jaje iz Štípa

Srećko Sabljak, akadem. slikar povjerenik muzeja, Lepoglava: »kafala« (iz Štípa); 4 keramičke posude iz Štípa.

Ivan Gundrum, slikar, muz. povjerenik, Zagreb: 1 crkvena slika na staklu (iz Martinšćice kod Sušaka).

Anka Kuzman, priv. činovnica, Zagreb: 2 uskrсна šarena jaja (iz sela Bušetina, opć. Špišić-Bukovica, kot. Virovitica).

Ljuba Kovačević, učiteljica, Pisarovina: 2 uskrсна šarena jaja.

Stjepan Kučmanić, župnik, Jamnica: pogrebni ručnik.

Dr. Vladimir Rukavina, vladin tajnik, Zagreb: derviški fes sa šalom (čalma).

Vladimir Tkalčić, čuvar Etnografskog muzeja, Zagreb: »pišt'ala« slovačka (iz Bar-dve kod Eperjesa).

N. Devčić, (Devčić-selo, opć. Krasno, kot. sv. Juraj, Senj — posredovanjem dra D. Troboza, Zagreb): model »zibače« bunjevačke.

Dr. Niko Kreković, advokat, Zagreb: Le Japon illustré, par Félicien Challaye, Paris, 1915.

Srećko Sabljak, Lepoglava: rog pastirski od savijene kore drveta (okolica Petrinje).

Leander Brozović, dipl. veterinar, Zagreb: »bregovske klésče« za čupanje brade i brkova (Koprivnički Bregi).

Edo Marković, ravnatelj Jugoslav. banke u Zagrebu: veliki broj pisanica (uskršnjih jaja) iz različitih krajeva Hrvatske, Slavonije i Srbije.

Đuro Macokatić, Đakovački Selci: pletena kotarica; ukrasni »golub« iz drva.

Tereza Paulić, stručna učiteljica, pridijeljena Etnogr. muzeju, Zagreb: 3 poculice iz Stražemana (kotar Požega).

Petar Vujnović, povjerenik muzeja, Zagreb: preslica stara ukrašena rezbarijama; pisanica šarana voskom (iz Repinca, opć. Gradec, kot. Križevci).

Mato Glavašević, Strizivojna (posredovanjem g. ravnat. M. Kuzmića u Plaškom): »sklopica« ili spremnica za pera i olovke, ukrašena rezbarijom.

Ivo Glavašević, Strizivojna (posredovanjem ravn. M. Kuzmića u Plaškom): frula.

Albica Beck, supruga sud. pristava, Križevci: 3 poculice iz okolice Križevaca.

Ivka Aleksander, muz. povjerenica, supruga dr. nadodvjetnika, Zagreb: 1 kepičija urešena rezbarenim šarama; kožuščić ženski iz Moštаницe, (kot. Petrinja).

Dr. Rosalia Morton, New-York; kolekcija razglednica iz života sjevero-američkih Indijanaca.

Bara Dombaj, Drnje: 1 ručnik iz prve četvrtine 19 stolj. pravljen od njezine prababe.

Srećko Sabljak, akad. slikar, muzej, povjerenik, Lepoglava: »škrebetaljka« drvena za ministrante, Mala Subota u Medimurju.

Vilma pl. Vukelić, Zagreb: stalak za svijeće od drva, urešen bogatom rezbarijom. Šokački posao iz okolice Pečuha.

Ivan Krnoul, učenik IV. razr. II. real. gimn., Laminac (opć. Štefanje): makivija, ribarska sprava.

Mihaela Hoffiller, supruga univ. prof., Zagreb: »grana« od oraha (kotar Derventa).

Petar Vujmović, muz. povjer., Zagreb: 2 tkana i vezena rukava sa ženske košulje, 2 brda, par nita, 2 čunka, 1 mosur, 2 vitlenice, 2 vretena, 1 škatulja za žigice lijepo urešena. Sve izrađeno u Semeljcima (Kot. Đakovo).

Tereza Paulić, Zagreb: »vinjica« — okrugla košarica pletena u Garici na otoku Krku.

Slava Hinković, Zagreb: bluza ženska sa vezivom od svile i srme, iz St. Srbije.

Valent Horvat, posjednik, Vukomerac (opć. Zagreb): 1 čanak (pastirska drvena čaša), solenka od drva. Izrađeno oko g. 1800. od njegova pradjeda u Vukomeru.

Ivana Aleksander, supruga drž. nadodvjetnika, muz. povjerenica, Zagreb: 2 naprave za hvatanje riba iz Novoga Vindolskoğa: povraz i palingar.

Olga Janson, supruga liječnika, (posredovanjem g. Josipa Milunića, katehete, Virje): 4 sličice, kakove se davahu za spomen sredinom XIX. stolj. u Hrv. i Slav.

Ana Grgić, Gor. Letina: pupkovina djeteta (kao predmet narodnoga bakanja i gatanja).

Dr. Radivoj Šimonović, liječnik Sombor: više originalnih fotograf. snimaka etnografskog sadržaja iz Velebitskog kraja i Bosne.

ISPIRAČI ZLATA NA DRAVI.

Među Podravicima, naročito Međumurcima, zadržala se do dana današnjega značajna tradicija ispiranja zlatnih zrnaca iz dravskog pijeska, koju treba kao narodnu starinu to više istaći, što je dobitak od toga rada i danas, kao i negda, prema utrošenu poslu, neznatan. Na otisnutoj je slici alat za taj posao jedne obitelji iz Donje Dubrave, koja se ispiranjem još bavi. Kosa »deska« služi da se osobitom lopatom na nju istresa pijesak a onda polijeva vodom s pomoću zašmača (»žajtera«). Pijesak se tako dugim polijevanjem i čišćenjem metlicom otplavi, a od njege teža sitna zlatna zrnca zaustave se u brojnim brazdama što se preko daske razabiraju. Ta se fina zrnca pomiješaju sa živom a nastali amalgam zlata i žive izvalja u malu kuglicu s pomoću okrugle daščice (sprijeda pred kutijom, u kojoj je mala vaga, utezi i drugi sitni pribor). U toj formi ispiraći prodaju svoje zlato dalje, dakako vada tek male količine.

M. G.

Dragan Kostanjski, brijački obrtnik, Zagreb: stara poculica i 13 dijelova poculica sa utkanim ukrasom od raznobojne svile i pamuka, tkano prije 40—50 god. Iz Sunje (kot. Petrinja).

Petar Koščević, upravitelj tvornice opeka, muz. povjerenik, Sisak: više primjerala djela F. Hefelea: »Naši domaći obrti«.

Stjepan Gottwald, profesor, Zagreb: par seljačkih čarapa i nazuvaka (gamaša) iz valjevskog okruga (Srbija), 2 fotografije (iz Žumberka).

Dragan Kostanjski, brijački obrtnik, muz. povjerenik, Zagreb: nakit za žensku glavu — »fizurica« i »podrepina« za poculicu. Jamnička Velika (opć. Pisarovina).

Slavko Stojaković, bank. činovnik, Zagreb: kepčija iz Gorjana (kot. Đakovo), urešena urezanim šarama.

Ivka Aleksander, supruga drž. nadodvjetnika, muzej. povjerenica, Zagreb: 1 drveni kalup za maslac, pravljen u Požegi.

Olga Trstenjak, učiteljica, Sv. Nedjelja: svadbena počačica i kitica za mladencu iz Sv. Nedjelje.

Katarina Krčelić, Zagreb: dvije slavonske šarane tikvice; rezbareni okvirici za sliku.

Maksimilijan Vanka, profesor, Zagreb: pisanica iskičena nalijepljenim šarama od papira, srebrnom srmom i vrpčicama. Iz Baranje.

Ljudevit Tomašić, učitelj, Zagreb: »kepčija« — pastirska čaša; rog za puščani prah; igla za nadivanje duhana; »čakmak« — gvožđe za kresanje i kamen kresavac; »plavi kamen« (modra galica) kojim se maže bolesno oko. Seoce, opć. Nova Kapela, kot. Nova Gradiška.

Rudolf A. Gabriel, upravitelj hidrotehničkog odjeljenja, Sisak: nož u kožanim koricama; zetinjača od mjedi; »čamprage« za hodanje po ledu. Mačva (desna obala Save od Rače do Kupinova)

»NARODNA STARINA« sv. 6. II. knj. 3. br.

U ZAGREBU 31. XII. 1923.

VLASNIK, GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:

Dr. JOSIP MATASOVIĆ.

TISAK „TIPOGRAFIJA“ D. D., ZAGREB.